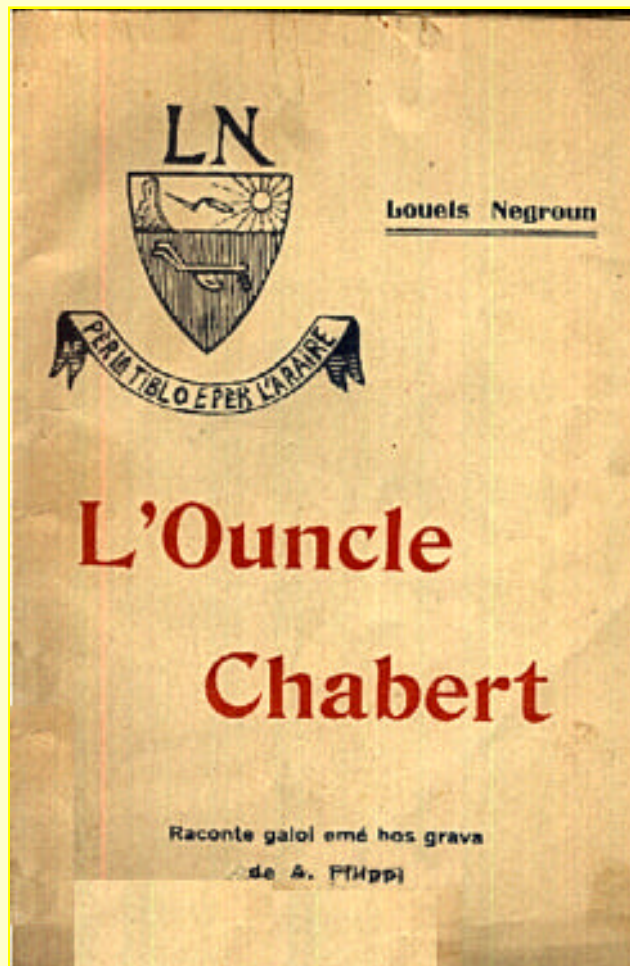

Loueis Negroun

L'Ouncle Chabert

C.I.E.L. d'Oc

Centre International de l'Écrit en Langue d'Oc

3 Place Joffre, 13130 Berre L'Étang

<http://www.lpl.univ-aix.fr/ciel/>

L'Ouncle Chabert

Ié disien Chabert, l'apelavian l'Ouncle, acò, coume se fai au nostre, èro pèr marca lou respèt que ié devian, car de bèn luen erian aparenta. Di dous caire de la famiho, li vièi s'èron liga; fuguèron bèu-fraire, oncle, cousin, cousino, e vaqui perqué avian d'amista radiero, envers nòsti parènt, tengu à-n-aquéu liame famihau.

Dins touti li vilàgi, acò se saup, de luen o de proche tòuti sian parènt.

- Eh! bèn, l'Ouncle, coume vai encuei lou biais?

- Siéu d'enterramen, respoundié l'Ouncle; un' autre fes, vo bèn: vau canta messo.

Deve vous dire que Chabert cantavo à la glèiso, èro chantre renouma. Avenènt, sèmpe galoi, plèn d'esperit, forço agradiéu, mènre que fuguèsse guèche, qu'acò i'anavo pas trop mau.

Soun paire l'avié tengu à l'escolo long-tèms, tambèn avié de leituro; forço assabenta sus l'istòri di Pople e de la Glèiso poudié teni lengo en qu que siegue, em' acò, proun farcejaire e galo-bon-tèms, pamens caritable e bon coumpan.

Adounc, lou prenguè em' éu soun paire, à la sourtido de l'escolo, coum' éu, voulié n'en faire un fustié, tóuti dins la famiho, de paire en fiéu avien passa sa vido à pica sus lou varlet.

Sa boutigo, dins la carriero de l'Audiènci, au d'aut d'Ouliéulo, mestrejavo lou vilage.

Dóu cantoun de la coumuno, lou vesias qu'enfaciavo la carriero Sant-Pierre, lisquet, un uei à dèstre, l'autre à senèstre, emé soun capèu meloun, soun faudiéu blu subre li braio, sèmpe risoulènt, ansin butavo la varlopo touto la santo journado.

Acò anè proun bèn quàuqui tèms, mai! l'esperit fouligaud ié fasié coutigo. Soun paire qu'avié 'n bout de bèn, noun mancavo tóuti lis an pèr vendùmi, de faire 'n pau de vin cue, e l'uncle qu'avié d'aquéu tèms vint-e-cinq an amavo aussa lou couide; l'envejo de tasta au bon jus de la souco ié venié souvènti fes en tèsto. Basto, un jour s'atrouvè que lou vièi anè deforo pèr prendre mesuro d'uno èstro. L'Ouncle Chabert alor en pleno tentacioun, diguè tout d'un tèms:

- *Bonum vinum laetificat cor hominis*, amor que couneissié soun latin; e un got, dous got, pièi tres ié passèron; li coulègo venguèron, e tóuti aguèron vitamen lèu fa d'agouta la proumiero damo-jano. Zóu, lèu, lèu, que l'emplissèron d'aigo emé 'n degout de vinaigre, e coume lou paire tourna-mai partiguè pèr d'afaire; lou brave Chabert tourna, mai, éu tambèn, laissè pas eigri la segoundo ni mai la tresenco, zóu mai d'aigo après veiren !